

مروری بر فیلم سینمایی هینوکیو (Hinokio)

از «بی‌جسمی» تا «جسم نیابتی»

خیلی قبل‌تر از آنکه ما به موضوع نقش جسم در ذهنیات و تجربیات انسان بیندیشیم، اندیشمندان و هنرمندان فراوانی در جهان به آن پرداخته‌اند. نمود این تأملات را در آثار داستانی و نمایشی در دهه‌های اخیر می‌توان ردگیری کرد. معرفی آگاهانه برخی از این آثار نمایشی مناسب برای دانش‌آموزان، در کنار نقد و تحلیل و گفت‌وگو درباره این آثار، می‌تواند چاشنی خاطره‌انگیز و ماندگاری در کلاس سواد اطلاعاتی باشد.

سینمای ژاپن یکی از ریشه‌دارترین جریان‌های سینمایی جهان است که آثار شاخص و برجسته‌ای، چه در قالب فیلم‌های سینمایی و چه پویانمایی، تولید کرده است. در بیشتر آثار شاخص سال‌های اخیر این سینما، درون‌مایه «فناوری» و نقش آن در زندگی انسان بسیار پررنگ بوده است.

از سوی دیگر، سینمای کودک و نمایش تعاملات بچه‌ها در محیط مدرسه از بی‌رنگ‌های رایج سینمای ژاپن است که مخاطبان ایرانی هم نمونه‌های فراوانی از آن را به خاطر دارند.

فیلم سینمایی **هینوکیو** «Hinokio» که نام آن یادآور داستان مشهور «پینوکیو» است، فیلمی است در گونه علمی‌تخیلی و درام، به کارگردانی **تاکاهیکو آکیاما** و محصول سال ۲۰۰۵ کشور ژاپن.

هینوکیو داستان پسرکی ۱۲ ساله به نام «ساتورو» است که یک سال پیش مادرش را در تصادف رانندگی از دست داده و بعد از حادثه، علاوه بر اینکه ویلچرنشین شده، خود را در اتاق خانه‌شان محبوس کرده است. ساتورو که پدر را مقصر مرگ مادر می‌داند، از او دوری می‌جوید و پدر نیز که مهندسی ورزیده است، نتوانسته است دیوار بی‌اعتمادی پسرش را بشکند. پدر برای اینکه ساتورو با دنیای بیرون ارتباط برقرار کند، ربایه به نام H-603 یا همان هینوکیو را به ساتورو می‌دهد که همچون بدنی مثالی و جسمی نیابتی

توسط پسر کنترل می‌شود و به جای او بیرون از خانه حضور می‌یابد. داستان فیلم که با حضور هینوکیو در کلاس مدرسه و آشنایی دانش‌آموزان با این هم‌شاگردی جدیدشان آغاز می‌شود، با ظرافتی مثال‌زدنی، برقراری ارتباط میان هینوکیو و بچه‌های کلاس را نمایش می‌دهد و به‌طور خاص داستان دوستی عمیق «جان» و «ساتورو» به‌واسطه هینوکیو را روایت می‌کند.

هینوکیو با داستانی هوشمندانه و لطیف، در عین اینکه ساختاری واقع‌گرایانه و مضمونی آینده‌نگرانه دارد، پر است از استعاره‌ها و کنایه‌های تربیتی. داستان هینوکیو در زمان حال می‌گذرد، اما برخی پیشرفت‌های فناوریانه در فیلم تا امروز محقق نشده‌اند و فضای رؤیایگونه ربع پایانی داستان به آن‌ها حالتی فراواقعی داده است.

بعد از تماشای فیلم و در تحلیل داستان آن، فرصتی پیش می‌آید تا با بچه‌ها درباره چهار موضوع مهم و به‌هم‌تنیده انسان معاصر در عصر فناوری‌های اطلاعاتی گفت‌وگو کنیم:

موضوع اول: آسیب‌پذیری نوجوانانی که یکی از والدینشان را از دست داده‌اند در زندگی مدرن و شبه‌مدرن

موضوع دوم: آسیب‌پذیری کودکان و نوجوانان در مواجهه با دنیای مجازی

موضوع سوم: هراس از توسعه بی‌ضابطه فناوری و آمیزش انسان و ماشین

موضوع چهارم: بی‌جسمی، بدن نیابتی و امکان حضور از راه دور

پیشنهاد می‌کنیم در کنار دانش‌آموزان نسخه مناسب‌سازی‌شده این فیلم سینمایی را که بارها از صداوسیما پخش شده است^۱ ببینید و درباره آینده فناوری، نقش فناوری در ارتباطات انسانی و چالش‌های بی‌جسمی در عصر اطلاعات گفت‌وگو کنید.

پی‌نوشت

۱. نشانی فیلم هینوکیو در پایگاه تلویزیون:

<https://telewebion.com/episode/0x1b2f93c>

هینوکیو با داستانی هوشمندانه و لطیف، در عین اینکه ساختاری واقع‌گرایانه و مضمونی آینده‌نگرانه دارد، پر است از استعاره‌ها و کنایه‌های تربیتی

قسمتی از فیلم هینوکیو